

Ontwerpbesluit op aanvraag omgevingsvergunning

het restaureren van het hoofdorgel (Moreau 1736), Sint Janskerk Gouda

1 Aanleiding

Op 5 februari 2026 hebben wij een aanvraag om een omgevingsvergunning ontvangen. Het gaat over het restaureren van het hoofdorgel (Moreau 1736) in de Sint Janskerk op het adres Achter de Kerk 1 te Gouda. Hieronder leest u hoe wij van plan zijn te besluiten op de aanvraag en de onderbouwing en voorschriften daarbij. Dit is nog niet het definitieve besluit.

Wij zijn bevoegd gezag voor het behandelen van deze aanvraag. Dit volgt uit artikel 5.8 van de Omgevingswet (hierna: Ow).

2 Ontwerpbesluit

Wij zijn van plan om de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen. Wij verbinden voorschriften aan de vergunning. Deze leest u in de bijlage onder het kopje 'voorschriften'.

Het ontwerpbesluit heeft betrekking op de volgende activiteit:

- Rijksmonument activiteit (artikel 5.1, lid 1, onder b Ow)

De volgende bijlagen maken deel uit van dit ontwerpbesluit:

- Publiceerbare aanvraag (ons kenmerk D-2026-00019471)
- Samenvatting_Orgelrestauratie_SintJan_Gouda_2026 (ons kenmerk D-2026-00036382)
- Foto's orgel Sint Jan (ons kenmerk D-2026-00037637)
- 2026-02-23 offerte Gouda St jan (Plan van aanpak) (ons kenmerk D-2026-00048854)
- Algemene Leveringsvoorwaarden VON (ons kenmerk D-2026-00048856)
- CONCEPT prestatie eisen restauratie Rev 5 (ons kenmerk D-2026-00048857)

Omdat voornoemde documenten bij de aanvrager bekend en aanwezig zijn, worden deze niet met dit besluit meegezonden.

Dit besluit gaat een dag nadat vier weken zijn verstreken sinds de dag van terinzagelegging in, omdat het een uitgebreide procedure betreft (Rijksmonument). Wij adviseren u om belanghebbenden te informeren over uw project. Dit voorkomt in veel gevallen dat er beroep wordt ingesteld.

Belanghebbenden kunnen bij de bevoegde rechter een verzoek om voorlopige voorziening doen. De

vergunning treedt in dit geval niet eerder in werking nadat op dat verzoek een beslissing is genomen. Wij adviseren u daarom de beroepstermijn af te wachten.

3 Onderbouwing

De volgende inhoudelijke overwegingen liggen aan dit besluit ten grondslag:

3.1 Rijksmonument activiteit (artikel 5.1, lid 1, onder b Ow)

- Het pand is op de rijksmonumentenlijst geplaatst onder nummer 16722.
- De Adviescommissie Omgevingskwaliteit heeft een positief advies over het plan gegeven. Wij hebben dit advies overgenomen.
- De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed heeft een positief advies over het plan gegeven. Wij hebben dit advies overgenomen. Het advies is als bijlage toegevoegd aan dit besluit.
- Het pand bezit elementen van cultuurhistorische waarden die gerespecteerd dienen te blijven. Uit de ingediende bescheiden blijkt dat deze cultuurhistorische waarden in het verbouwings- en restauratieplan gerespecteerd blijven.
- De gevraagde vergunning voor deze activiteit kan daarom worden verleend, mits aan de onder de voorschriften vermelde voorwaarden wordt voldaan.

4 Procedure

Hieronder staat welke procedure wij hebben gevolgd om tot dit besluit te komen.

- Wij hebben dit ontwerpbesluit voorbereid volgens de uitgebreide procedure (paragraaf 16.5.3 Ow).
- Wij hebben de aanvrager op 13 februari 2026 gevraagd ontbrekende gegevens op te sturen.
- Wij hebben de gegevens op 20 maart 2026 ontvangen. De beslistermijn is daarmee 35 dagen onderbroken geweest.
- Wij hebben de aanvraag en de gegevens die erbij horen getoetst aan vigerende wet- en regelgeving. De aanvraag is compleet en bevat voldoende informatie om in behandeling te nemen.
- De aanvraag en het ontwerpbesluit worden zes weken ter inzage gelegd voor zienswijzen.

Dit is een ontwerpbesluit en is daarom niet ondertekend.

Dit document is digitaal vastgesteld.

Voorschriften

Rijksmonument activiteit (rijksregels)

- Gelet op de cultuurhistorische waarden is het noodzakelijk dat de werkzaamheden door de gemeente worden begeleid en dat de gemeentelijk monumenteninspecteur de te houden bouwvergaderingen bijwoont. Wij verzoeken u daarom ten minste 3 dagen vóór de aanvang van de werkzaamheden contact op te nemen met de monumenteninspecteur van de afdeling Bouw- en Woningtoezicht via telefoonnummer 088 - 54 50 001.
- De restauratiewerkzaamheden moeten op ambachtelijke wijze worden uitgevoerd, overeenkomstig de richtlijnen van Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg. Deze richtlijnen zijn beschikbaar op www.stichtingerm.nl/richtlijnen.

- Indien er tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot dan toe onbekende onderdelen in het monument worden aangetroffen, waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat deze cultuurhistorische waarde bezitten, dienen de vergunde activiteiten te worden gestaakt totdat door de monumenteninspecteur van de afdeling Bouw- en Woningtoezicht van de ODMH goedkeuring is gegeven de activiteiten te hervatten.
- Afwijken van het goedgekeurde verbouwings- en restauratieplan is niet toegestaan.

Mededelingen

Algemeen

- Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de afdeling Bouw- en Woningtoezicht van de ODMH via telefoonnummer 088 - 54 50 001.
- Bij correspondentie over dit besluit en bij het indienen van (vervolg)bescheiden graag het kenmerk vermelden.

Overige en toestemmingen

- Deze vergunningsaanvraag betreft een aanvraag om af te kunnen wijken van het omgevingsplan. De aanvraag is hierdoor niet volledig getoetst aan de bouw- en milieuvoorschriften, brandveiligheid en gebruik, reclame en horecavoorschriften. Hiervoor heeft u mogelijk nog aanvullende vergunningen nodig.
- Voor het plaatsen van een steiger, keet, container of iets dergelijks op de openbare weg of in het plantsoen is mogelijk een afzonderlijke toestemming nodig.
- Als meer dan 10 m³ sloopafval vrijkomt, moet een sloopmelding worden gedaan. Bij het verwijderen van asbest is altijd een sloopmelding verplicht, ook als het om minder dan 10 m³ gaat. Bij verbouw-, renovatie- of sloopwerkzaamheden aan bouwdelen van vóór 1994 moet worden onderzocht of deze asbest bevatten. Dit onderzoek mag wettelijk alleen worden uitgevoerd door een gecertificeerd inventarisatiebedrijf. De resultaten van het onderzoek worden vastgelegd in een asbestinventarisatierapport. De sloopmelding moet minimaal vier weken vóór de werkzaamheden worden ingediend via <https://omgevingswet.overheid.nl>, met daarbij - indien van toepassing - het asbestinventarisatierapport van het gecertificeerde inventarisatiebedrijf.

Aandachtspunten tijdens uitvoering

- Indien het noodzakelijk is dat de openbare weg en of het trottoir geheel of gedeeltelijk moet worden afgesloten of dat op een andere wijze het verkeer wordt belemmerd of mogelijk in gevaar wordt gebracht moet vooraf overleg worden gevoerd met de afdeling beheer openbare ruimte van de gemeente.
- Alle schade die toegebracht wordt aan gemeentelijke eigendommen als straat, trottoir, plantsoen, riool, zullen bij de vergunninghouder worden geclaimd. Wij stellen hierbij vast dat naar onze overtuiging deze eigendommen zich in een goede staat bevinden.
- Wij wijzen u erop dat u naast de omgevingsvergunning rekening moet houden met het privaatrecht (het onderlinge recht tussen privépersonen) op grond van het Burgerlijk Wetboek.

Bijlage: RCE advies 1836992 Achter de Kerk 1, 2801JW Gouda, RM 16722

Datum 14 april 2026
Betreft Advies omgevingsvergunning rijksmonumentactiviteit

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen.
Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

Het plan betreft een integrale restauratie van het Jacob Francois Moreau-orgel in de Grote of St. Janskerk te Gouda.

Motivering

Het orgel met hoofdwerk, bovenwerk, rugwerk en vrij pedaal is in 1736 gemaakt door [REDACTED]. In 1839 is het ingrijpend verbouwd door [REDACTED] en Zoon en in 1893 door [REDACTED]. In 1983 is het gerestaureerd door Leeflang Orgelbouw.

Uit de aanvraag blijkt dat het orgel meerdere samenhangende problemen kent, zoals slecht functionerende registermechanieken, lekkende windladen met hoorbare invloed op de klank en slijtage aan de balgen. Om deze problemen te verhelpen is een integraal restauratieplan opgesteld.

De voorgestelde werkzaamheden bestaan uit:

- restauratie windladen (dekplaat, herstel sleepgang, verbetering ventielen);
- vervanging pulpeten (manualen);
- restauratie pijpwerk met behoud historisch materiaal;
- reconstructie Quint 12' pedaal (herstel oorspronkelijke functie);
- vervanging tongwerkkoppen (vanwege verregaande loodcorrosie);
- restauratie en herinrichting mechaniek en speeltafel;
- veiligheidsverbeteringen aan kas en toegankelijkheid;
- restauratie balgen.

Gelet op de aard en omvang van de werkzaamheden gaat het om een fikse restauratie, maar er worden geen grote wijzigingen voorgesteld. Het uitgangspunt van het plan is het herstellen van de samenhang zoals bedoeld door orgelbouwer [REDACTED] (1736), met behoud van historisch materiaal tot en met de wijzigingen [REDACTED] (1893). Het (opnieuw) veranderen van de Wijdgedekt 8' in een Quint 12' is een wijziging ten opzichte van de bestaande toestand. Daar is geen bezwaar tegen omdat dat onderdeel van het orgel voor een belangrijk deel dateert van de restauratie in 1983. Het historische materiaal zal worden gerespecteerd. De mechanieken worden binnen de bestaande aanleg zoveel mogelijk verbeterd. Verder betreft het plan grotendeels een technisch herstel van gebreken en vervanging van versleten onderdelen.

De voorgenomen restauratie draagt bij aan het behoud en herstel van de monumentale waarden. Ik adviseer u de gevraagde vergunning te verlenen.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl.